

Projekt: "Sunde køer og kalve dør ikke – Udvikling"

Drejbog – best practice rengøring og desinfektion

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Titel: "Sådan rengør og desinficerer du korrekt".

Visuelt vises hvordan man rent praktisk gør, når man rengør og desinficerer, om korrekt virkningstid, om vaskevandets temperatur og hvordan fortynding af desinfektionsmidlet undgås mv.

Klip lb. nr.	Handling/billeder	Interviewspørgsmål (klippes ud)/regibemærkninger. Rekvisitter	Speak
Klip 1 Intro	Første sæbe, derefter desinfektion	Anne der fortæller. Medarbejder lægger sæbe ud.	For at opnå fuld effekt af rengøringen skal du bruge sæbe. Rent vand er udmærket til at fjerne det meste skidt, men den sidste hinde, som indeholder store mængder fedt- og proteinstoffer, kan ikke fjernes med vand. Derfor skal du bruge sæbe. Sæbe løser skidt og du får et langt renere resultat.
Klip 2	Sæbe = fuld effekt af rengøringen	Anne der fortæller. Kaster dunken med desinfektionsmiddel over skulderen/ud i siden/i skraldespanden.	Hvis du ikke vasker med sæbe, får du ingen effekt af at bruge desinfektionsmiddel. For bruger du ikke sæbe, vil der stadig være organiske materiale til stede, og organisk materiale ædelægger desinfektionsmidlet. Så uden forudgående rengøring med sæbe er desinfektionen nyttesløs.
Klip 3	Udlægning af sæbe	Anne der fortæller. Nærbilleder: Indstilling af doseringsenheden. <i>Obs: Dette før udlægning af sæbe.</i>	Sæbe udlægges lettest med lavt tryk, fx via en dispenser. Husk at indstille doseringsenheden så sæben udlægges med korrekt koncentration. Alternativt kan der laves en færdigblandet brugsopløsning, som bringes ud under lavt tryk med højtryksrenseren.
Klip 4	Ikke længere arbejdstid med sæbe.	Anne der fortæller. Husk at det skal	Sådan bør du bruge tiden ved vask af eksempelvis 6 kalvebokse. Ca. 5 minutter til grovspuling hvor halm- og gødningsrester fjernes. Udlægning af sæbe tager ca. 5 minutter. Derefter en grundig vask på ca. 25 minutter, hvor højtryksrenseren får lov til at

		være seks bokse.	arbejde, sørger for at fjerne skidt og fedtresten som sæben har løsnet. Sørg for at alle flader, kroge og hjørner bliver helt rene. Afslutningsvis skylles efter med lavt tryk, således at stænk og klatter fjernes.
Klip 5	Rengørings- og desinfektionsprocessen.	<i>Sættes på som tekst.</i>	Rengørings- og desinfektionsprocessen <ul style="list-style-type: none"> • Iblødsætning/grovrengøring • Vask/grovvask • Udlægning af sæbe • Højtryksrensning • Desinfektion • Tørring
Klip 6	Løse materialer/emner	Anne der fortæller. Medarbejder der ligger skål eller råmælksudstyr iblød.	Løse emner, som ikke kan vaskes med højtryksrenseren, lægges i blød i sæbeopløsning. Afmål korrekt mængde sæbe. Når emnerne har ligget i sæbeopløsningen en timers tid, kontrolleres det om sæben stadig kan skumme. Er dette ikke tilfældet, bør der suppleres med mere sæbekoncentrat, da skidtet har forbrugt sæbestofferne. Husk at skylle grundigt med rent vand.
Klip 7	Brug også en børste	Anne der fortæller. Medarbejder der skrubber med børste.	Husk at bruge børsten grundigt. Den er faktisk mere effektiv til at fjerne skidt som 180 bar med højtryk.
Klip 8	Koldt eller varmt vand?	Anne der fortæller. Stå foran vandhanen med tydeligt varmt og koldt vand. Peger eller åbner for varmt og koldt, når hun siger det.	Når der anvendes moderne tensidbaseret sæbe, er det uden betydning, om der bruges koldt eller varmt vand fx ved højtryksrensning. Vaskevandet må maksimalt være 50 °C varmt ellers brænder sæben fast.
Klip 9	Desinfektion	Anne der fortæller. Medarbejder desinficerer med brug af rygsprøjte.	Desinfektion skal altid udlægges ved lavt tryk. Hvis desinfektionsmidlet er 30 minutter om at virke, så skal fladerne være fugtige i 30 minutter. Under 5 °C virker desinfektion ikke særlig godt. Tjek på faktabladet ved hvor lave tem-

			<p>peraturer det pågældende middel virker ved. Pas på ved kulde. For at kompensere for kulden kan du enten bruge varmt vand, fx 45 °C, eller gå op i brugskoncentration af desinfektionsmidlet. Læs på desinfektionsmidlet hvad der er den bedste løsning for pågældende desinfektionsmiddel.</p> <p>Undgå at desinficere mens emnet stadig er vådt efter vask, fx fordi du gerne vil have kalvene hurtigt ind i boksene Når du desinficeres vådt i vådt, er der meget begrænset effekt/nul effekt, fordi desinfektionsopløsningen fortyndes. Desinfektion skal tørre ud af hensyn til nye dyr.</p>
Klip 10	Hydratkalkopløsning	Anne der fortæller. Medarbejder udlægger hydratkalk med kalksprøjte.	<p>Hydratkalk er godt til inventar hvor der er mulighed for at skidtet kan sætte sig i sprækker, kroge og kanter. Her dræber hydratkalken mikroorganismer eller sørger for at de går i "dvale".</p> <p>Hydratkalk skal bruges efter sæbe og desinfektion. Kun brug af hydratkalk er ikke tilstrækkeligt. Hydratkalk virker først når det er vådt. Hydratkalkbrugsopløsningen skal have en pH på over 11. Det fås ved at blande 15 kg hydratkalk med 100 liter vand. Pas på - hydratkalk er ætsende når det er vådt. Så brug værnemidler.</p> <p>Sørg for at overflader er helt tørre ind dyr kommer i kontakt med overfladerne.</p> <p>Al hydratkalken fra en tidligere påføring behøver ikke vaskes væk ved rengøringen. Det er ok at der sidder et tyndt lag tilbage.</p>
Klip 11	Brænde cryptosporider/coccidiose	Anne der fortæller. Medarbejder brænder overfladen på kalvebokse.	Har du enkelt- eller fællesbokse med kalve, hvor der er problemer med cryptosporider eller coccidiose, anbefales det at brænde bokssider, gulv og inventar med en ukrudtsbrænder med bred flamme. Lad flammen slikke hen over overfladen i kort tid. Afslut med en hydratkalkopløsning, som kommer godt ned i kroge og kanter.
Klip 12	En vaske- og en desinfektionsplads	Anne der fortæller. Medarbejder, der flytter vasket inventar.	Bedriften bør have både en vaske- og en desinfektionsplads. Efter vask ligger der bakterier på jorden, vind blæser bakterier op på emnet. Derfor skal det nyvaskede emne flyttes til en desinfektionsplads efter vask for at tørre, inden det desinficeres.
Klip 13	Udtørring	Anne der fortæller. Dækbilleder: Rene kalvebokse + kalve i bokse.	Nogle landmænd betragter det som smitteforebyggende, at inventar "udtørres" efter vask med kun vand eller vand og desinfektion. Praktiseres det kræver det urealistisk lang/meget lang tørretid, for at der er en chance for at boksene er rene i smittebeskyttelsessammenhæng. Brug derfor sæbe og desinfektion. Så er der ikke behov for udtørring.

Klip 14 Afrunding	Husk sikkerheden Personlige værnemidler	Anne der fortæller. Medarbejder, der tager værnemidler på. Evt. Anne, der viser værnemidler. Anne der kigger i et sikkerhedsblad.	Desinfektionsmidler og sæber er kradse sager, man ikke skal spøge med. Så husk personlige værnemidler, og undgå at komme i direkte kontakt med midlerne. I midlets sikkerhedsblad under pkt. 8 kan du se hvilke værnemidler, der skal bruges, når du håndterer det enkelte middel.
----------------------	--	---	--